

FACTSHEET JGZ-RICHTLIJN

ZINDELJKHEID, URINE EN FECES

Doel van de richtlijn

Tijdig signaleren en begeleiden of verwijzen van ouders en hun kinderen met zindelijkheidsproblemen door de jeugdgezondheidszorg (JGZ) Geven van voorlichting aan scholen en kinderopvang over onzindelijkheid.

Wat levert deze richtlijn op?

Tijdig signaleren van en begeleiden bij onzindelijkheid door de JGZ levert het volgende op:

Kind: minder kans op psychosociale problemen t.g.v. onzindelijkheid (b.v. pesten, b.v. omdat schoolreisje, logeerpartijtje een probleem wordt).

Ouders en kind: tijdig signaleren en begeleiden voorkomt dat kind wordt geweigerd door school of naschoolse opvang vanwege zindelijkheidsproblemen. De JGZ besteedt ook aandacht aan de ouder-kindrelatie, waarbij uitleg over de normale ontwikkeling centraal staat. Begeleiding door de JGZ is laagdrempelig en vergroot de zorgkosten (eigen risico) voor ouders niet.

Maatschappij: voorkomt hogere kosten voor gemeenten i.v.m. het voorkomen van psychosociale problemen t.g.v. onzindelijkheid, voorkomt hogere medische kosten omdat niet wordt doorverwezen naar 1^e en 2^e lijn als de JGZ de begeleiding op zich neemt.

Waarom deze richtlijn

- Onzindelijkheid is, vooral op de kinderleeftijd, een belangrijk psychosociaal probleem. 15% van de 5-jarigen plast in bed, 7% van de 4-7-jarigen plast in de broek. 1-3% van de kinderen ouder dan 4 jaar is fecaal incontinent.
- Zindelijkheidsproblemen komen vaker voor bij jongens en bij Turkse en Marokkaanse kinderen.
- 1 op de 50 adolescenten en 1 op de 200 volwassenen is 's nachts onzindelijk voor urine.

Activiteiten

De JGZ is laagdrempelig, bereikt veel ouders en beschikt over sociaal-medische kennis van zindelijkheidsproblematiek om onderstaande activiteiten uit te voeren:

- Voorlichting over het normale zindelijkheidsproces en zindelijkheidstraining aan ouders, scholen en kinderopvang
- Bij ouders navragen bijzonderheden rondom plassen en poepen
- Anamnese en lichamelijk onderzoek om onzindelijkheid met – en zonder oorzaak te onderscheiden
- Begeleiden van zindelijkheidsproblemen in 1-2 extra contacten met ouders
- Verwijzen bij afwijkingen/alarmsignalen/ernstige problemen

Randvoorwaarden

- Geven van voorlichting en signaleren van zindelijkheidsproblemen gebeurt al door de JGZ. Voor de begeleiding door de JGZ is mogelijk extra tijd nodig, afhankelijk van de uitgangsvoorwaarden: 0-10 minuten per consult en bij problematiek mogelijk 1-2 extra contacten met ouders.
- Eventueel zijn gespecialiseerde medewerkers van nut.
- Eventueel aanpassen van folders en protocollen
- Samenwerking in de keten rondom ouders en kinderen: JGZ, (kinder) fysiotherapeuten, diëtisten, kinderpsychologen, huisartsen (er is een LESA beschikbaar).